

Polska Sieć Naukowa Prawa Pracy i Zabezpieczenia Społecznego COOPERANTE

zaprasza na ogólnopolską konferencję naukową z cyklu
Środowa Narada COOPERANTE

Negatywna wolność związkowa: między autonomią jednostki a reprezentacją zbiorową

DATA: 20 maja 2026 r.

CZAS: 17:30-19:00

MIEJSCE* [aplikacja Microsoft Teams](#)

Założenia:

Celem cyklu ogólnopolskich konferencji odbywających się pod nazwą: **Środowe Narady Cooperante**, jest otwarta dyskusja środowiska praktyków i teoretyków na aktualnie istotne problemy, dotyczące szeroko rozumianego prawa pracy i zabezpieczenia społecznego.

Tematem tej **Narady** będzie pojęcie negatywnej wolności związkowej.

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM

17:30-17:40 Barbara Surdykowska, Biuro Ekspertkie NSZZ Solidarność

Wprowadzenie: czym jest negatywna wolność związkowa

Wprowadzenie porządkuje pojęcie negatywnej wolności związkowej jako prawa do nieprzystępowania do związku zawodowego oraz do nieponoszenia negatywnych konsekwencji takiej decyzji. Zarysowane zostaną konstytucyjne i międzynarodowe podstawy tej zasady, a także główne napięcia, jakie ujawniają się w praktyce prawa pracy, w szczególności między autonomią jednostki a funkcjonowaniem mechanizmów reprezentacji zbiorowej.

17:40-17:55 Dr Jakub Rumian, UW

Konsultacja wypowiedzenia umowy o pracę z zakładową organizacją związkową a negatywna wolność związkowa

Wystąpienie analizuje relację między obowiązkiem konsultacji wypowiedzenia umowy o pracę z zakładową organizacją związkową a negatywną wolnością związkową. Autor wskazuje, że model powszechnej ochrony trwałości stosunku pracy, oparty na udziale związków zawodowych, może prowadzić do zróżnicowania sytuacji pracowników należących i nienależących do związku, a także osób pozostających poza zakładową organizacją związkową. W tym kontekście podjęta zostaje refleksja, czy obecne rozwiązania w indywidualnym prawie pracy pozostają w pełni zgodne z konstytucyjnym i międzynarodowym modelem negatywnej wolności związkowej.

17:55 -18:10 Dr Paweł Czarnecki, UKSW

Klauzula pokoju społecznego jako ograniczenie zasady negatywnej wolności związkowej

Wystąpienie dotyczy napięcia między zasadą negatywnej wolności związkowej a klauzulą pokoju społecznego. Punktem wyjścia jest teza, że zakaz zawierania układów zbiorowych wyłącznie dla członków danego związku ogranicza konkurencję między organizacjami i może utrudniać pracownikom uwolnienie się od normatywnego oddziaływania układu wynegocjowanego przez związek, którego nie uznają za swojego reprezentanta. Autor wskazuje, że obecny model reprezentacji powszechnej, w połączeniu z klauzulą pokoju społecznego, może paradoksalnie osłabiać negatywną wolność związkową oraz ograniczać demokratyczną kontrolę nad działalnością związków zawodowych.

18:10-18:25 Barbara Surdykowska, Biuro Ekspertkie NSZZ Solidarność

Negatywna wolność związkowa a „jazda na gapę”: o granicach korzystania z efektów rokowań zbiorowych bez członkostwa w związku

Wystąpienie dotyczy napięcia między negatywną wolnością związkową a zjawiskiem „jazdy na gapę” (free riding) – sytuacji, w której osoby nienależące do związku korzystają z efektów działań zbiorowych, nie ponosząc kosztów ich wypracowania. Punktem wyjścia jest pytanie, czy prawo powinno bezwzględnie chronić wolność jednostki do pozostawania poza związkiem, nawet jeśli osłabia to zdolność związków zawodowych do skutecznego reprezentowania pracowników. Wystąpienie pokazuje, że problem ten ujawnia głębsze napięcie między autonomią jednostki a trwałością instytucji solidarności zbiorowej.

18:25-19:00

Dyskusja

Kontakt do organizatorów: cooperante@wpia.uni.lodz.pl